

તંત્રી લેખ...

ਪੇਰਿਸ ਜ ਹਵੇ ਅਲੋਬਲ ਵੋਰਮਿੰਗ ਕੇਪਿਟਲ ਬਨਯੁੰ

નિયાના ૧૩૦ દેશોના પ્રતિનિધિઓના અત્યાન્ત મહત્વના સંમેલનમાં અગાઉ જે ચિંતા કરવામાં આવી હતી તેનાથી આ બેફિકર જગત બહુ દૂર નીકળી ગયું છે. જ્યોભલ વોર્મિંગ સંબંધિત ચિંતાઓ માટે પેરિસ જ હવે તો જાણો જ્યોભલ કેપિટલ બની ગયું છે. જે ભારે વરસાદ અને જે આકરો તડકો હવે ભારતીય પ્રજા અનુભવે છે એ તો આપત્તિનો સાવ હળવો આરંભ છે. આ તડકાને અને આ વરસાને ઓળાંથી લેવાની જરૂર છે. ઉપ સેન્ટ્રિયેડ્થી વધારાનું ઉષ્ણતામાન મનુષ્ણાની ચૈતસિક કોષો અને મસ્તિઝીની ચૂક્ષમ પ્રણાલીકાને કાયમી ધોરણે નુકસાન કરે છે. વધતા ઉષ્ણતામાનને કારણો કોઈ પણ દેશની બૌદ્ધિક સંપદામાં ઘટાડો થઈ શકે છે. ગયા વખતનો ઉનાંઓ મનુષ્યેતર જીવસૃષ્ટિ માટે ધાતક હતો. ચ્યકલી અને કબુતર બે એવા પંખીઓ છે જેને ભારે ગરમીમાં ઉડ્યન વિના પણ હાંફ ચઢી જાય છે અને પછી એકાએક જ તેઓ થાસ ચૂકી જાય છે. કુદરતનું વ્યવસ્થાતંત્ર એવું છે કે જે આજે ઈતર જીવોએ ભોગવવાનું આવે તે જ આવતીકાલના વરસોમાં માનવજીતે વેદવાનું આવે. જ્યોભલ વોર્મિંગથી થઈ રહેલા જળવાયુ પરિવર્તનને કારણે છેલ્લા પચાસ વરસમાં દુનિયાના તમામ દેશોમાં આર્થિક અને સામાજિક ગતિમાં અવરોધ અથવા આશ્રયજનક રીતે પ્ર-ગતિ નોંધાઈ છે. છેલ્લી અરધી સરીમાં જ્યોભલ વોર્મિંગને કારણે શ્રીમંતુ દેશો વધુ શ્રીમંતુ થયા છે અને ગરીબ પ્રજા વધુ ગરીબ બની છે. સ્ટેનફર્ડ યુનિવર્સિટીના સંશોધક પ્રાધ્યાપકોની એક ટુકરીએ અંબડ પરિશ્રમથી કરેલા અભ્યાસમાં સપાટી પર આવેલા તારણો એક રીતે વિકાસશીલ અને અવિકસિત દેશો માટે ચેતવણીની નવી ધંટડી છે. આ સંશોધન કહે છે કે તે પ્રમાણે વધતા ઉષ્ણતામાનને કારણે ભારતીય અર્થતંત્રને એકગીરસ્તકા નુકસાન જઈ રહ્યું છે. એટલે કે જ્યોભલ વોર્મિંગની ભયાનક નકારાત્મક અસરો ભારત પર ન પડી હોતો તો આપણું અર્થતંત્ર જજુ તેવીસ ટકા વધુ આગળ વધી ગયું હોત. આપણે વિકાસની જે કલ્યાણની કરીએ છીએ તે તો કચારનીય સાકાર થઈ ગઈ હોત. આનો અર્થ એ છે કે આપણે હવે કુદરતનું સંતુલન વેરવિભેર કરવાની આકરી કિમત ચુકવવા લાગ્યા છીએ. અને તોય આ માત્ર ઘેરી કરુણાતાનો પ્રથમ અધ્યાય જ છે. આગળના ખતરનાક વળાંક માટે નાધૂટકે સહુએ તૈયાર રહેવાનું છે. દુનિયાના દેશો વચ્ચે જળ યુદ્ધ શરૂ થવાને જાંસ વરસોની વાર નથી. કારણ કે પર્યાવરણને આપણે વાતોના વડા તરીકેનો વિષય બનાવેલો છે. એમાં વિચાર ડિમાલય જેવડા છે અને અમલવારીમાં શૂન્યાવકાશ પ્રવર્ત્ત છે. સ્ટેનફર્ડ યુનિવર્સિટીના આ નૂતન સંશોધન પ્રમાણે સુદ્ધાનને ઉહ ટકા, નાઈઝિરિયાને રલ ટકા, ઇન્ડનોનેશિયાને ૨૭ અને બ્રાઝિલને ૨૫ ટકાનું નુકસાન ગયું છે. એટલે કે જ્યોભલ વોર્મિંગ તરફની ઉદાસીને કારણે એ દેશોનો આર્થિક વિકાસ એટલો પાછો પડ્યો છે.

સંગ્રહ વચ્ચનામૃત

સંકળન ફાળુની વસાવડા
(ભાવનગર)

ગુજરાતી મહિના
પ્રમાણે શ્રાવણ
અને અંગ્રેજુ
મહિના પ્રમાણે
ઓગસ્ટમાં
ઘણા બધા પ્રેમ
વધારનારા તહેવા
દર વર્ષે આવે છે.
જેમકે પારિવારિક
પ્રેમ વધારતો
તહેવાર એટલે કે
રક્ષાબંધન, ૧૫
ઓગસ્ટ, આગાદ
દિન, એટલે કે
દેશ પ્રેમ વધારતો
તહેવાર, અને
જન્માષ્ટમી એટલે
કે કૃષ્ણ પ્રેમ
વધારતો તહેવાર,
આજે ૧૫
ઓગસ્ટ ૨૦૨૪ દિન

વિશ્વાસ

રાષ્ટ્ર દવજની ગરિમા હવે કોણ જાળવે છે?

દ રેક રાષ્ટ્ર કે દેશને પોતાનો રાષ્ટ્ર ધજ હોય છે અને દરેક દેશવાસીઓને, પોતાના રાષ્ટ્ર ધજ પ્રયે માન, સંનમાન, ઈજજત અને ગૌરવ હોવું જ જોઈએ. રાષ્ટ્ર ધજ એ દેશની સ્વતંત્રતાની ઓળખ અને નિશાની છે. આપણાં ભારત દેશને પણ કેટલાંય સંઘર્ષ, તકલીફ, યાતના અને સેંકડો કુરબાનીઓ દીધાં પછીથી જ આજાઈના ફળ ચાખવા મળ્યા છે.

આપણાં ભારત દેશને સને ૧૯૪૭ની ૧૫મી ઓગસ્ટના રોજ અંગ્રેજ હક્કુમત અને ગુલામીમાંથી મુક્તિ મળી હતી. તે વખતની કોંગ્રેસ સરકારે આપણો દેશ આગાડ અને સ્વતંત્ર થયો એવી ઘોષણા કરી અને દિલ્હીના લાલ કિલ્વા પરથી સૌ પ્રથમ વખત શ્રી જવાહરલાલ નહેરુએ તિરંગો જંડો ફરકાવ્યો. ત્યાર પછી ૧૯૫૦ની તાઃ ૨ હમી જાન્યુઆરીના રોજ આપણું બંધારણ અમલમાં આવ્યું અને માનાર્થે પણ રાષ્ટ્ર ધ્વજ ફરકાવવામાં આવે છે. ૧૫મી ઓગસ્ટના રોજ દેશના વડાપ્રધાન રાષ્ટ્ર ધ્વજ ફરકાવે છે તો, ૨ હમી જાન્યુઆરીના દિવસે આપણાં રાષ્ટ્રપતિ તિરંગો જંડો ફરકાવે છે અને રાષ્ટ્ર ધ્વજને સલામી આપે છે અને લશ્કરી કવાયત કે પરેડનું નિરિક્ષણ કરે છે. આ પરંપરા ત્યારથીજ અમલમાં આવી છે અને દર વર્તે લાલ કિલ્વા પરથી ધજારોહણ કરવામાં આવે છે. પરંતુ આજનાં બની બેઠેલાં દર્કે રાજ્યનાં નેતાઓ, ધારાસભ્યો કે સંસદ સભ્યોને રાષ્ટ્ર ધ્વજ શું છે, એ વિશેની કોઈ જાણકારી કે ગતાગમ હોતાં નથી કે રાષ્ટ્ર ધ્વજને કેવી રીતે સલામી આપવી એ બાબતની જાગી ખબર હોતી નથી, એ લોકો માત્ર એક પ્રોટોકોલ નિભાવવા જ આવે છે.

રાષ્ટ્ર ધજ એ આપણા દેશના સ્વામિમાન, ગૌરવ અને શાનનું પ્રતીક છે. હવે તો રાષ્ટ્ર ધજની જ્ઞાનો કોઈ મર્યાદા, કિંમત અને ગૌરવ ના હોય એ રીતે દેશનેતાઓ તથા આમ જનતા વર્તી રહી છે. હવે તો બજારમાં પણ પ્લાસ્ટિકના રૂપિયા પાંચ તથા રૂપિયા ૧૦ માં ધજ વંદના અઠવાડિયા પહેલાં જંડાઓ છૂટથી અને બેરોકટોક જાહેરમાં વેચાય છે અને પુલિસ મૂક પ્રેશ્ક બનીને તમાશો જુએ છે. જાહેરમાં વેચાતા જંડા કે ધજની માન મર્યાદા અને ગરિમા જાળવવાને બદલે લોકો પોતાના બાઈક અને કારામાં જંડો લગાડે છે, આવા ધજ લોકોના પગ તળે કચરાય છે અને થોડા ટિવસ પછી કચરા પેટીમાં પડેલા જોવા મળે છે. આ જોઈને અનું લાગે છે કે, આજાદી કાજે જે મહાનુભાવો તથા તે વખતના રાજકીય નેતાઓએ અને સપ્તૂતોએ પોતાના પ્રાણની આહુતિ આપી, એ એણે ગઈ હોય એનું લાગે છે. આવા વ્યક્તિઓને સ્વતંત્રતાની અને રાષ્ટ્ર ધજની કોઈ લાગણી, કિંમત કે ગરિમાની પડી હોતી નથી. હવે તો આપણા નેતાઓએ, અને પ્રજાજનો પંદરમી ઓગસ્ટ તથા છલ્લીસમી જાન્યુઆરી એ રાષ્ટ્રીય પર્વની ઉજવાણી ના બદલે રજાના કે આરામના ટિવસ તરીકે ગણી મોજ મસ્તી કરે છે. ભારતનાં તમામ નાગરિકોએ આજાદીનો ઈતિહાસ વાંચીને સમજી લેવો જોઈએ અને નક્કી કરવું જોઈએ કે રાષ્ટ્ર ધજ એ કોઈ રમકુંનું નથી કે થોડીવાર રમીને ફેંકી દેવાય. રાષ્ટ્ર ધજ એ આપણી સંસ્કૃતિનું પ્રતીક છે અને રાષ્ટ્ર ધજની ગરિમા જાળવવી એ આપણાં સૌની નૈતિક ફરજ છે.

આજે તો ભારત દેશ એ દુનિયામાં આઠમા ક્રમે છે, અને વિચારોની ગતિથી ધૈણાનિક અભિગમ રાખી તે વિકાસ તરફ હરણફાળ ભરી રહ્યો છે

દેશભક્તિ એ અનું અણ છે કે જે આપણે નૈતિકતાનિ
નિયમે યાદ રાખીને, આસાનીથી નિભાવી શકીએ છીએ

મા ભારતી તારા શ્રીયરણોમાં મારા સહ
પરિવાર સાદર સાધારણ પ્રેમ પ્રાણામ. આજે તો
૧૫ ઓગસ્ટ છે, અને ચારે બાજુથી, મેરા દેશ હે રંગીલા,
સારો જહાં સે અચ્છા હિન્ડુસ્તાન હમારા, મા તુજે સલામ,
વંદે માતરમ, અને બીજા પણ ઘણાં દેશભક્તિનાં નારા
ગુંજવા લાગ્યા છે. ઈશ્વર કરે અને આ ભાવ સતત સૌનાં
હદ્યમાં અકબંધ રહે. ગુજરાતી મહિના પ્રમાણે શ્રાવણ
અને અંગેજુ મહિના પ્રમાણે ઓગસ્ટમાં ઘણા બધા પ્રેમ
વધારનારા તહેવારો દર વર્ષે આવે છે. જેમકે પારિવારિક
પ્રેમ વધારતો તહેવાર એટલે કે રક્ષાબંધન, ૧૫ ઓગસ્ટ,
આજાદ હિન, એટલે કે દેશ પ્રેમ વધારતો તહેવાર, અને
જન્માદ્યમી એટલે કે કૃષ્ણ પ્રેમ વધારતો તહેવાર. આજે
૧૫ ઓગસ્ટ ૨૦૨૪ છે, એટલે કે આજાદ ભારતની
૭૭મી વર્ષગાંઠ. અંગેજોની ગુલામીમાંથી આપણે
આજાદ થયા એ વાતને આજે ૭૭ વર્ષ પુરા થવા આવ્યા
છે, માટે આ દિવસ દરેક ભારતીય માટે ખાસ છે જ
પરંતુ, અને વધુ ખાસ બનાવવા માટે આ વખતે આજાદી કા
ભમૃત મહોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. એ
અંતર્ગત હર ધર તિરંગા, તિરંગો એ આપણા દેશની શાન
છે, અને દરેકે તેને માન સન્નમાન આપવું જ જોઈએ. દર વર્ષે
૧૫મી ઓગસ્ટ અને ૨૬ જાન્યુઆરીએ ધ્યજવંદન કરી.
અને આપણે વજને સલામી આપતા હોઈએ છીએ, અને
એટલું સહજતાથી પછી ભૂલી પણ જતા હોઈએ છીએ,
કે આ રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકવાળનું આપણા નસીબમાં આવ્યું,
અનેની માટે કેટલા જણને કુરબાની દેવી પડી છે. કેટકેટલી
માતાઓ વિધવા થઈ, કેટલા બાળકો અનાથ થયાં, અને
કેટલાય બેધર થયાં, ત્યારે આપણાને આ ધ્યજવંદન
કરવાનું સંદનસીને મળ્યું છે, એટલે કે આજાદી મળી છે.
નો આજે આપણે ચિંતનમાં ભારત માતા ને વંદન કરીશું.
આપણે તો એ ગુલામીના દિવસો સહન કરવા પડ્યા
નથી, એટલા નસીબદાર છીએ, અને એ નસીબદારી,
આપણાને એ બ્લિંડાન દેવાવાળાને યાદ રાખવાની અને
સદા વંદન કરવાની ફરજ પાડે છે. પરંતુ હકીકતમાં એવું
થતું નથી, માટે આજાદીનો અમૃત મહોત્સવ ઉજવવાનું
નક્કી થયું, એટલે કે દેશના એ વીર કાંતિકારીઓ તેમજ
આજાદીની કોઈપણ લડતમાં ભાગ લેનારા કેટલાએ
શહીદો તેમજ દેશવાસીઓના નામ ઈતિહાસના પાના
પર નથી, પણ તેની કુરબાની એણે ન જ્યા માટે એવા વીર
સપૂતોનું સ્મરણ કરી, તેને શ્રાદ્ધાજલિ આપવી ઘટે. આજે તો

કરવો, સંવિધાન પર વગર કારણે સવાલો ઉઠાવવા, અને આંતર રાજકીય વેર વધે એવું કરવું, એ બધું વ્યાજભી નથી, એ બધાં દેશપ્રોત્ત છે. આ ઉપરાંત એક પરિવારને આર્થિક સામાજિક અને સ્વાસ્થની રીતે વ્યવસ્થિત ચલાવવો કેટલો મુશ્કેલ છે! એ દરેક જાણે છે, ત્યારે સરકાર પર આક્ષેપો કરી, અને તેનું કાર્ય વિચાલિત કરવું એ પણ દેશપ્રોત્ત છે. આવું તો કેટલુંન્હ નાનું મોંડું છે કે, જે કરીને આપણો આપણો દેશપ્રેમ સિદ્ધ કરી શકીએ, અને મા ભારતીની શાન વધારી શકીએ. તો આજાઈનાં આ અમૃત મહોત્સવ અંતર્ગત આપણો સૌ આપણામાં એવી દેશભક્તિ જગાવીશું કે, જે આપણને આપણી સંસ્કૃતિને વધુને વધુ ઉજ્જવળ બનાવવા માટે પ્રેરે. આપણા જ અન્ય દેશવાસીઓ માટે આપણા હૃદયમાં સંવેદનાનો ઝરણું વહાવે, અને એમની મદદ માટે આપણો હાથ સદા તત્ત્વર રહે. આપણાં કોઈપણ જાતના સ્વાર્થ માટે આપણે દેશના કાયદાનો કે સત્તાનો ઉપયોગ નહીં કરીએ, એવું મા ભારતી ને વચન આપવું પડશે. ભારત દેશની સનાતનીય પરંપરા એ સૌથી ગ્રાચીન પરંપરા છે, અને આજે વિશ્વ આખું અને અનુસરી રહ્યું છે. ત્યારે આપણે પાશ્ચાત્યના મોહમાં, એ સંસ્કૃતિને ભૂલી જવી એ યોગ્ય નથી. આપણે ફરજ છે કે આપણા સંતાનોને પણ આપણે આ બધું જાણ્યાનીએ, અને તેમનામાં પણ દેશ પ્રેમ જગાવીએ, જેથે કરીને આગલા વર્ષોમાં પણ ભારત ભૂમિનાં એ યુવાનો તેની ઉજ્જવળતાને ભૂલે નહીં. ટૂંકમાં જીશી જીશી વાતો દરેકે સમજવાની છે, મારા અંકના આચરણથી કંઈ નહીં થાય, એ વિચાર છોડીને દરેકે પહેલ કરવી પડશે, ત્યારે આ સુંદર મહોલ યથાવત રહેશે. માનવ જન્મ લે ત્યારથી જ એની પર ઘણા ઝાણ ચેડે છે, અને દેશકાળ પ્રમાણે એ બધું બધા ભૂલતા જાય છે, પણ દેશભક્તિ એ એક એવું ઝાણ છે! જે આપણે નેતિકતાની થોરીધાણી વાત યાદ રાખીને આપણે આસાનીશી નિભાવી શકીએ છીએ, અને એ દરેકને ચૂકવવાનો સુંદર અવસર આવ્યો છે, તો કોઈ પાછા ન પડે! હમણાં તો બે ત્રણ દિવસીયી સોશિયલ મીડિયા પર દેશભક્તિને લઈને ન જાણો કેટલાય મેસેજો ઉત્તે છે. પણ સૌ માત્ર દેખાડવા પૂરતી દેશભક્તિ ન દાખવે, અને ખરેખર દેશ માટે કંઈક કરી શકે, એવી એક અનન્ય પ્રાર્થનામાં ભારતીને ચરણે રાખી, હું મારા શહેરોને આજે અહીં જ વિરામ આપું છું. ફરી મળીશું નવા ચિંતન મનન સાથે, તો સૌને મારા આજાના દિવસના સ્નેહ વંદન જ્ય સીયારામ અને જ્ય હિન્દ.

શ્રાવણ માસમાં શિવ મહિમા- ૧૧ હે સૂત! તમે સદાશિવ ભોગાનાથના લિંગના સંબંધવાળું મહાત્મ્ય પ્રેમ અને ભાવનાથી જણાવો

કોટિ રૂએ સંહિતામાં દરશાવિલ અત્રિશ્વર લિંગનો મહિમા જણીએ

વિશેષ
યશપાલકંઠ ટી. વાડેલા
(દરરાર ગટ, થરા)

પૃથ્વીલોક પર
કંકર એટલા
શંકર અનું
કહેવાય છે,
કોટિ રૂદ્ર
સંહિતામાં
અધિભુનિ ઓઅે
કલું : હે સૂત!
તમે સદાશિવ
ભોગાનાથના
લિંગના
સંબંધવાળું
મહાત્મ્ય પ્રેમ
અને ભાવનાથી
જણાવો.

ત્રણ વણ માસમાં શિવ મહિમાનું રસપાન ઉત્સાહ
ભક્તિસભર વાતાવરણમાં મેઘરાજાની
ડાજરીમાં ગરમી બફારાના માહોલમાં કરી રહ્યા
થીએ. તમે બધા પણ ત્રત તપ આરાધના ઉપાસના
અભિષેક થડી ભગવાન સદા શિવ ભોળાનાથને રિજવવા
પ્રયત્ન કરો જ છો. પૃથ્વીલોક પર કંકર એટલા શંકર એવું
કહેવાય છે. કોટિ રૂઢ સંહિતામાં અધિમુનિ ઓએ કહું :
કે સૂત !તમે સદાશિવ ભોળાનાથના લિંગના સંબંધવાળું
મહાત્મ્ય પ્રેમ અને ભાવનાથી જણાવો. આપણે આજે
શાચાચ માસના શિવ મહિમા-૧ માં કોટિ રૂઢ સંહિતામાં
દશવિલ અત્રિશર લિંગનો મહિમા જાહીએ. સૂતે કહું : હું
તમને લિંગોના માહાત્મ્ય વિશે દુંકમાં કહીશ, કારણ આખી
પૃથ્વી લિંગમથ છે. બધાં શિવલિંગોની સંખ્યાની ગણતરી
થઈ શકે તેમ નથી. આખું જગત લિંગના આધારે જ ટકી રહ્યું
છે. વિશ્વમાં જે કંઈ દશ્ય વસ્તુ છે, તે સર્વ ભગવાન શિવનું
જ રૂપ છે. ભોળાનાથે સર્વ લોકો પર કૃપા વરસાવવા માટે
જ દ્વારો, અસુરો અને મનુષ્યો સહિત પાતાળા, સ્વર્ગ અને
પૃથ્વીને લિંગ રૂપથી વ્યામ કર્યા છે, જ્યારે પણ ભક્તો દ્વારા
શિવલિંગનું સ્મરણ, પ્રતિષ્ઠા કે ભક્તિ-ભાવના વરસી છે
યાં તેઓ કૃપા વરસાવતા રહ્યા છે. મનુષ લિંગનું પુજન
કરી કીર્તિ સુખ, શાંતિ સમૃદ્ધિ અને સદ્ગતિને પામે છે.
સૂતળુંએ દશવિલ અહીં કેટલાક જાહીતા અને દર્શનીય,
પુજનીય અને મહિમાવંત લિંગોની જાણકારી મેળવીએ.
અત્રિશર લિંગનો મહિમા-ચિત્રકૂટ પાસે કામદ વનમાં
અત્માના પુત્ર અત્રિ ઋષિ અને અનસૂયા તપ કરતાં હતાં.
અગાઉ કોઈ કાળે એ જગ્યા અનાવુણીથી ગ્રસન થયેલ હતી.
અસજળના અભાવે અસંખ્ય પ્રાણીઓ નાશ પામતાં જોઈ
અનસૂયાએ પતિને કંઈ ઉપાય વિચારવા કહું. અત્રિ ઋષિ
બાસન પર બેસી ત્રણ વાર પ્રાણાયામ કરી પાતે સમાધિમાં
દીન થયા. તેમણે આત્મામાં નિર્વિકાર પર જ્યોતિશ
શેવલાવનં મન વડે ધ્યાન કરવા માંચું અને અનસૂયાએ

તेमनी सेवा करी. तेमाणे पार्थिव शिवलिंग करी मानसिक पूजा साहित्यथी भोणानाथानुं पूजन करवा मांडळुं. अत्रिना तप करतां पण अनसूया नुं शिवपूजन वधी जतुं हतुं. एक काणे अत्रि तेमना ध्यानमां मस्त उता तेमज अनसूया भक्तिमां ओतप्रोत हतां. तेमनां तप अने भजनथी सधणा देवो, ऋषिओ तथा गंगा सहित सधणी नदीओ तेमना दर्शनार्थी आव्या. बधां तेमनां वधावा करतां करतां चाल्यां गयां; पण गंगा अने शिव तेमना भजन थी मोहित थयां, तेथी ते त्यां ज रव्यां. वरसाई विना लगभग योवीस वर्षां वीती गयां हतां. ए दरभियान मुनिनुं तप अने अनसूयानुं सेवाकार्य यालु रव्यां. एक दिवस अत्रिक्षषि समाधिमांथी जग्या अने अनसूया पासे पाणी भायुं. अनसूया पूऱ्यायां. तेओ कुमंडल लઈ घोर जंगलमां पाणी लेवा माटे गयां. आ दरभियान गंगाज सुंदर देह धारण करी अनसूया पाइण चाल्यां. तेमाणे अनसूयाने पूऱ्युं : “हे देवी ! तमे आम कई तरक्क जई रव्यां छो अने तमे उदास केम लागो छो ?” त्यारे अनसूयाए पूऱ्युं : “हे देवी ! आप कोशा छो ? क्यांथी आवो छो ? तमारा विशे कहो.” गंगाज ए कहुं : “भगवान शिवज्ञी तमारी अने तमारा पतिनी सेवा- भक्तिथी प्रसन्न थई हं हतां. तेमाणे भाव पूर्वक दर्शन कर्या. तेमाणे शिवज्ञने पण वंदन कर्या. (पढी ते जग्यामां स्नान कर्यु. अनसूयाए पण स्नान कर्यु. त्यारबाद गंगाज्ञ ए पोताना स्थाने जवा माटे रजा माणी त्यारे अनसूयाए तेमने तपोवनमां रहेवा प्रार्थना करी, त्यारे गंगाज्ञ ए कहुं : “हे अनसूया ! तमे तमारा स्वामीना तथा भोणानाथ ना पूजन-अर्चन थी थयेल एक वर्षनुं फण मने आपो, तो टेवोनो उपकार करवाहुं अही आ सांभणी अनस्याए पोतानुं एक वर्षनुं पुण्य गंगा नदीने अर्पण कर्यु. देवी अनसूयानुं आ महान कार्य ज्ञेई भोणानाथ प्रसन्न थया अने त्यां पार्थिव लिंगमांथी प्रकट थया अने तेमने दर्शन आयां पढी वरदान मागावा कहुं, दंपती आनंद विभोर बनी शिवज्ञानं दर्शन) करी कहेवा लायां : “आप टेव-टेवी प्रसन्न थयां हो तो आ तपोवनमां लोक कल्याण(हेतु स्थिर रहो तेमज लोकोने सुख दायी बनावो.” परिशामे त्यां गंगा अने शिव स्थिर थईने रव्यां. दुःखनो नाश करनार ‘अत्रिधर’ तरीके शिव प्रभ्यात थया अने गंगाज त्यां खाडामां अभूट जग्न वाण बनी रव्यां. आ समाचार जाणतां ऋषिओ अने ब्राह्मणो पत्रीओ सहित आवी दर्शन करी कृतार्थ थया. असन.

ભારતનો પ્રથમ રાજ્યોદ્યમ જ ૭ ઓગસ્ટ ૧૯૦૬માં કોલકતા ખાતે ફરકાવાયો હતો, જણો ત્રિરંગાનો ઈતિહાસ

રાષ્ટ્રધવજમાં સમાવિષ્ટ ત્રણ રંગોના કારણે તિરંગા તરીકે ઓળખાય

મારણની સંવિધાન સ્વરૂપમાં જો
વજને ૨૨ જુલાઈ ૧૯૪૭
કર્તો. આ સંવિધાનસભાની
૧૯૪૭ના રોજ આજાદી
હેઠલા મળી હતી. ભારતની
જવાહરલાલ નહેંનાં સ્વતંત્ર
એ ઓગસ્ટના રોજ ફરકાવ
નમાવિષ્ટ વિશિષ્ટ ન્યાય રંગ
નરીકે ઓળખાય છે. રાષ્ટ્રભરી
૧૦૦થી વર્ષોનો પડાવ પસાં
નાપણે જેને તિરંગો કહીએ
દરવાનું માન અંગ્રેઝેનાં
પેંગલી વેં કે યાને મળે છે
ચીયાર કરવાના અને ફરકાવ

હતા. પ્રથમ ભારતીય ધજ ઉ ઓગસ્ટ
રોજ કોલકતાના પારસી બગાન
ફરકવામાં આવ્યો હતો. આ જંડા (પીળા અને લાલ રંગની ત્રણ પદ્દીઓ
કમળના ફૂલની હારમાણ હતી. જંડા
પદ્દીમાં વંદે માતરમ લખવામાં આવ્યું છ.
પદ્દીમાં સૂર્ય અને ચંદ્રના સાંકોચિતક ચિહ્ન
આવ્યા હતા. અગાઉ બીજો પણ એક
જેમાં લાલ રંગ સ્વતંત્રતાનું પ્રતીક
જત અને સફેદ રંગ સાદગી, સ્વચ્છ
માનવામાં આવ્યો હતો. વચ્ચે એક વરણ
હતું જે બૌધ્ય ધર્મમાંથી લેવામાં આવ્યું છ.
આને પણ પહેલો ધજ હોવાનું માને છાં
ધજ મેડમ કામાએ વિદેશમાં રહેતા ક
સાથે જમ્ભનીના બર્વિન ખાતે લહેરે

એ ભારતનો બીજો અને વિદેશની ધરતી પર લહેરાવવામાં આવેલો પ્રથમ ભારતીય ધજ હતો. મેડમ કામાના આ પ્રયાસથી જ પ્રથમવાર જ દુનિયાનું ધ્યાન ભારતના ધજ તરફ ગયું હતું. આ ધજ પહેલાના ધજ કરતા ખાસ અલગ ન હતો. જેમાં લાકના સ્થાને નારંગી રંગ ઉમેરવામાં આવ્યો હતો. ધજના ત્રણ પછ્ચામાં ઉપર નારંગી, મધ્યમાં પીળો અને અને નીચે લીલો રંગ હતો. આ ધજની વચ્ચેની પદ્ધીમાં વંદ માતરમ લઘ્યું હતું જ્યારે નીચેની લીલા રંગની પદ્ધીમાં સૂર્ય અને ચંદ્રના ચિત્ર સંકેત હતા. ગ્રીજો ધજ ૧૯૧૭માં ડો. એની બેસન્ટ અને લોકમાન્ય તિલકે હોમ રૂલ અંદોલન દરમિયાન લહેરાવ્યો હતો. જો કે આ ઝંડાની ડાબી તરફ ખૂષામાં અંગ્રેજોના ઝંડા યુનિયન જેકનું નિશાન જ્યારે બાકીના આઠ પદ્ધીમાં વારાફરી લાલ અને લીલો રંગના પદ્ધા હતા. આ પદ્ધામાં સમર્થી નક્ષત્ર, અર્ધ ચંદ્ર અને તારાનો સમાવેશ થતો હતો. હોમરૂલ આંદોલન નિમિત્ત તૈયાર થેલા આ ધજે ખૂબ ધ્યાન ભેંચ્યું હતું. હોમ રૂલ આંદોલન સાથે એની બેસેન્ટનું નામ ઈતિહાસમાં ખૂબ આદરથી લેવામાં આવે છે. ચોથો ધજ ૧૯૧૯માં પિંગલી વે કે યા નામના સ્વાતંત્રા સેનાનીએ દેશની એકતા પ્રદર્શિત કરવા તૈયાર કર્યો હતો. પિંગલીએ રાષ્ટ્રીય ધજ નિર્માણ કરવાની મહાત્મા ગાંધીને વાત કરી હતી. પિંગલી અને ગાંધીજી વચ્ચે દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રથમવાર મુલાકાત થઈ હતી. એ સમયે પિંગલી અંગ્રેજોના ભારતીય સૌન્યમાં શૈનિક તરીકે બોઓર લડાઈમાં ભાગ લેવા આવ્યા હતા. પિંગલી ભારત આવ્યા એ પદી પણ ગાંધીજીના સંપર્કમાં રહ્યા હતા.

